

© Ventil 22 (2016) 3, Tiskano v Sloveniji.
Vse pravice pridržane.
© Ventil 22 (2016) 3, Printed in Slovenia.
All rights reserved.

Impresum

Internet:
http://www.revija-ventil.si

e-mail:
ventil@fs.uni-lj.si

ISSN 1318-7279
UDK 62-82 + 62-85 + 62-31/-33 + 681.523 (497.12)

VENTIL – revija za fluidno tehniko, avtomatizacijo
in mehatroniko
– Journal for Fluid Power, Automation
and Mechatronics

Letnik	22	Volume
Letnica	2016	Year
Številka	3	Number

Revija je skupno glasilo Slovenskega društva za fluidno
tehniko in Fluidne tehnike pri Združenju kovinske industrije
je Gospodarske zbornice Slovenije. Izhaja šestkrat letno.

Ustanovitelj:
SDFT in GZS – ZKI-FT

Izdajatelj:
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za strojništvo

Glavni in odgovorni urednik:
prof. dr. Janez TUŠEK

Pomočnik urednika:
mag. Anton STUŠEK

Tehnični urednik:
Roman PUTRIH

Znanstven-strokovni svet:
prof. dr. Maja ATANASIJEVIČ-KUNC, FE Ljubljana
izr. prof. dr. Ivan BAJSIČ, FS Ljubljana
doc. dr. Andrej BOMBAC, FS Ljubljana
prof. dr. Peter BUTALA, FS Ljubljana
prof. dr. Alexander CZINKI, Fachhochschule Aschaffenburg,
ZR Nemčija
doc. dr. Edvard DETIČEK, FS Maribor
prof. dr. Janez DIACI, FS Ljubljana
prof. dr. Jože DUHOVNIK, FS Ljubljana
prof. dr. Niko HERAKOVIČ, FS Ljubljana
mag. Franc JEROMEN, GZS – ZKI-FT, je upokojen
prof. dr. Roman KAMNIK, FE Ljubljana
prof. dr. Peter KOPACEK, TU Dunaj, Avstrija
mag. Milan KOPAC, POCLAIN HYDRAULICS, Žiri
izr. prof. dr. Darko LOVREC, FS Maribor
izr. prof. dr. Santiago T. PUENTE MÉNDEZ, University of
Alicante, Španija
doc. dr. Franc MAJDIČ, FS Ljubljana
prof. dr. Hubertus MURRENHOF, RWTH Aachen, ZR Nemčija
prof. dr. Gorko NIKOLIČ, Univerza v Zagrebu, Hrvaška
izr. prof. dr. Dragica NOE, FS Ljubljana
dr. Jože PEZDIRNIK, FS Ljubljana
Martin PIVK, univ. dipl. inž., Sola za strojništvo, Škofja Loka
prof. dr. Alojz SLUGA, FS Ljubljana
Janez ŠKRLEČ, inž., Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
prof. dr. Brane ŠIROK, FS Ljubljana
prof. dr. Željko ŠITUM, Fakultet strojarstva in brodogradnje
Zagreb, Hrvaška
prof. dr. Janez TUŠEK, FS Ljubljana
prof. dr. Hironao YAMADA, Gifu University, Japonska

Oblikovanje naslovnice:
Miloš NAROBÉ

Oblikovanje oglasov:
Narobe Studio, d.o.o., Ljubljana

Lektoriranje:
Marjeta HUMAR, prof., Andrea POTOČNIK

Računalniška obdelava in grafična priprava za tisk:
Grafex d. o. o., Izlake

Tisk:
PRESENT, d. o. o., Ljubljana

Marketing in distribucija:
Roman PUTRIH

Naslov izdajatelja in uredništva:
UL, Fakulteta za strojništvo – Uredništvo revije VENTIL
Aškerčeva 6, POB 394, 1000 Ljubljana
Telefon: + (0) 1 4771-704, faks: + (0) 1 2518-567 in
+ (0) 1 4771-772

Naklada:
1500 izvodov

Cena:
4,00 EUR – letna naročnina 24,00 EUR

Revijo sofinancira Javna agencija za raziskovalno
dejavnost Republike Slovenije (ARRS)

Revija Ventil je indeksirana v podatkovni bazi INSPEC.

Na podlagi 25. člena Zakona o davku na dodano
vrednost spada revija med izdelke,
za katere se plačuje 9,5-odstotni davek na dodano

Raziskave, inovacije, patenti, znanost, trajnostni razvoj, podjetništvo ...

Raziskave, inovacije, patenti, znanost, trajnostni razvoj, podjetništvo, start up, spin off in podobne besede so v gospodarskih, znanstvenih in političnih krogih vedno pogostejše v rabi. To je dobro. Verjetno pa s temi besedami vsi tisti, ki jih izrekajo, ne mislijo na ista dejanja, aktivnosti in istih načinov delovanja.

Pred nedavnim smo imeli v Sloveniji na obisku Angoro Wilkinson, ki je doktorica fizike, profesorica na oxfordski univerzi in strokovnjakinja pri OECD-ju za področje strateških predvidevanj in scenarijev prihodnosti v posameznih državah in tudi globalno.

Med drugim je izjavila: »Zgodba o prihodnosti Evrope so vaši mladi, ki se lotevajo zagonskih podjetij«. Zanimivo je, da kot profesorica na univerzi ni najprej izpostavila znanja, izobraževanja ali pa znanosti, raziskav in razvoja kot tisto, kar pripomore k večjemu razvoju in večji blaginji države, ampak podjetništvo. Pred leti je na Forumu Bled profesor ameriške univerze slovenskega rodu izjavil, da imajo na njihovi univerzi, ko se lotijo problema, predvsem dva cilja. Prvi so patenti, ki jih bodo lahko prijavi med raziskavami in ob reševanju problema, drugo pa so spin off podjetja, ki jih bodo na podlagi dobljenih rezultatov raziskav lahko ustanovili.

Kaj pa pri nas? Če sta dva svetovno priznana profesorja iz dveh različnih svetovno priznanih univerz močno poudarila podjetništvo, lahko s številnimi argumenti zapišemo, da naši profesorji ne razmišljajo podobno. Celo več, ocenjujem, da je podjetništvo na slovenskih univerzah bogokletna beseda. Ali še več, niti vlada in njeni ukrepi niso tu nobena izjema. Na vseh slovenskih univerzah so še vedno najbolj pomembne objave v tujih revijah, ki so objavljene v angleškem jeziku. S tem brezplačno prenašamo znanje v tujino. Celo več, za nekatere objave v uglednih revijah je treba celo plačati. In kakšen pomen ima to za slovensko industrijo in za slovensko gospodarstvo? In prav te objave so za mlade ljudi, zaposlene na univerzah, zagotovilo, da si ustvarijo prihodnost in stalno redno zaposlitev na univerzi. S tem je ustvarjen začarani krog, ki prav gotovo ni pozitiven ne za univerzo ne za gospodarstvo, razen za tistega, ki skrbi, da se ta »krog« vrti v njegovo korist.

Ali je z državnega ali nacionalnega vidika sprejemljivo, da si danes mladi ljudje z davkoplačevalskim denarjem, ki ga dobijo za raziskave, plačujejo objave v tujih revijah in s tem pridobijo reference, da lahko ponovno na razpisih kandidirajo za projekte, ki so plačani z davkoplačevalskim denarjem? Po moji oceni in po zdravi pameti to ni sprejemljivo.

Ali ne bi bilo bolj učinkovito, če bi se za reference za napredovanje, vsaj na tehničnih in naravoslovnih fakultetah, zahtevala ustanovitev podjetja z uspešnim programom in s primernim številom zaposlenih?

S številnimi argumenti lahko zapišemo, da je pridobiti reference z objavami v tujih revijah lažje kot dobiti reference z reševanjem problemov v slovenski industriji.

In kako se lahko izboljša položaj? Univerza bi morala sprejeti tri ukrepe. Prvič bi morala spodbujati podjetništvo med mladimi ljudmi. Drugič bi morala država sofinancirati raziskovalno delo na univerzah, ki rešujejo probleme v slovenski industriji. V takšnih projektih bi morali sodelovati univerza, država in vsaj eno podjetje ali več podjetij. V slovenski industriji je zdaj zelo veliko tehnoloških problemov, ki kličejo po temeljitem raziskovalnem delu. Vendar je za uspešno delo tu veliko težav; od zaupanja med fakultetami in podjetji do financiranja. In prav zato bi moral država s sofinanciranjem premagovati te težave. Te praktično usmerjene raziskave pa bi dale podlago za patente in tudi za ustanavljanje spin off podjetij.

Ali je podjetništvo res konkurenca univerzam ali fakultetam? Osnovna naloga in obvezna obremenitev profesorjev je pedagoško delo s študenti. V prostem času lahko profesor igra tenis ali golf, hodi v hribe, obdeluje kmetijo, gozdari, igra računalniške igre, le s podjetništvom se ne bi sme ukvarjati.

Janez Tušek